

એકસ્ટ્રા અફેર

ભરત ભારક્ષાજ

feedback@bombaysamachar.com

કાશ્મીરને લગતી કલમ ૩૭૦ કદી પાછી ના આવે

જમ્બુ અને કાશ્મીરમાં વિધાનસભાની ચુંટણી માટેના ભીજા તથકાના મતદાન પહેલાં જ શેખ અહુદુલ રાશિદ ઉદ્ડે એન્જિનિયર રાશિદ જમ્બુ અને કાશ્મીરને વિશેષ દરજાને આપ્તિ કલમ ૩૭૦નો મુદ્દુ ઉપાડ્યો છે. રાશિદ એન્જિનિયરે અલેન કર્યું છે કે, જમ્બુ અને કાશ્મીરને વિશેષ દરજાને આપ્તિ કલમ ૩૭૦ પાછી લાવવા માટેનો કોણીનો પાસે રોડ મેળ હોય તો પોતે તેની સાચે હુશ મિત્વલાવ માટે તૈયાર છે. રાશિદ અલેન પણ કર્યું છે કે, લોકસભામાં વિધાના નેતા રાહુલ ગાંધી વચન આપે કે, કોણેસ ભલે બાદ સાથાં આવે પણ જ્યારે પણ સાથાં આવ્યો ત્યાં કલમ ૩૭૦ને પુનરસ્થાપન કરવા માટે બિલ લાવશે તો હું તેમનું સમર્થન કરવા તૈયાર છું.

જમ્બુ-કાશીર પહેલાં તબક્કાનું મતદાન થઈ ગયું પછી ભીજા તથકાનું મતદાન રંગ સારેં પહેલાં જ રાશિદ તેજોની કલમનો મુદ્દો ઉકાલીને રાજકીય ઉત્તેજાના પેદા કરી દીધી. જમ્બુ અને કાશીરિઓના કાશીરી ખીંચાં ૪૭ અને જમ્બુંાં ૪૩ બેઠકો છે. જમ્બુની તમામ ૪૩ બેઠકો પર મતદાન ભીજા અને ત્રીજા તથકાનું છે અને એ પહેલાં જ રાશિદ આ મુદ્દો ઉપાડ્યો એ મહત્વાનું છે.

જમ્બુ-કાશીર વિધાનસભા ચુંટણીમાં સૌથી વધુ ચચ્ચીત નેતા એવા એન્જિનિયર રાશિદ લોકસભા ચુંટણીમાં બારામુલ્લા બેક પરથી સૂત્પાર્વ મુખ્ય મંત્રી ઉત્તે અનુષ્ટલાને હારાવા હતા. રાશિદ જેલમાં રહેણી આ ચુંટણી જીતી હતી. રાશિદ પાર્ટી (અનેઝાપી) એ અને વિધાનસભા ચુંટણીમાં સૌથી પણ પ્રતિબંધિત સંગઠન જમાત-એ-ઈસ્લામી સાથે ગંભેરનું કર્યું.

રાશિદ એન્જિનિયર પહેલાં તબક્કાના મતદાન પછી જ આ મુદ્દો કેમ ઉકાલ્યો એ સમજવા જે જેલમાં ચુંટણી જીતું છે. જમ્બુ-કાશીર વિધાનસભા ચુંટણીમાં રાશિદ એન્જિનિયરના વિરોધીઓને તેમને ભાજપના એન્જાન્ટ અને દિદ્હીનો માણસ ગણાયી રહ્યા છે. રાશિદ એન્જિનિયર એ ચુંટણીમાં સૌથી પણ વર્ષથી જેલમાં હતા ને ભાજપે વિધાનસભાની ચુંટણીમાં મતનું વિભાજન કરવા માટે હોંચ્યા છે. એવા આસ્ક્રીપ પણ વર્ષ રહ્યા છે ને રાશિદ એન્જિનિયર એ રીતે જ વર્તી રહ્યા છે. એ ભીજા અને ત્રીજા તથકાની ચુંટણીમાં

ભાજપને ફાયદો ને કોણેસને નુકસાન કરાવવા માટે વર્તી રહ્યા છે.

કાશીર ખીંચાંમાં એક વર્ગ જમ્બુ અને કાશીરને વિશેષ દરજાને આપ્તિ કલમ ૩૭૦ પાછી લાવવાની તરફકાણાં છે કેમ કે કાશીર ખીંચાંમાં મુલ્લિમોની બહુમતી છે. નેશનલ કોન્ફરન્સ અને પોપલ્સ ટેમોકેટિક પાર્ટી સહિતના પક્ષોનો અણી પ્રાલાવ છે કે જમ્બુ અને કાશીરને વિશેષ દરજાને આપ્તિ કલમ ૩૭૦ પાછી લાવવાની તરફકાણાં છે. જમ્બુંાં બહુમતી વર્ગ જમ્બુ અને કાશીરને વિશેષ દરજાને આપ્તિ કલમ ૩૭૦ની તરફકાણાં નશી કેમ કે જમ્બુંાં દિંદ અને શીખોને બહુમતી છે. રાશિદાન કરેવા પ્રમાણે તો કલમ ૩૭૦ની નાખુદ એક રાજકીય યુદ્ધ હતું અને આ યુદ્ધ રાજકીય રીતે લડું હોઈએ પણ કોણેસ સહિતના પક્ષો સુપ્રોમ કોર્ટમાં ગયા જ્યાદી માટે સુપ્રોમ કોર્ટમાં જવાની જરૂર ન હતી. રાશિદ મોદીના વાણ્ણા કરવાને એમ પણ કર્યું કે, આસ્ક્રિટિક

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન ગંભેરની તેથી લોકો તેને નકારી કાઢ્યો રાશિદાન કરેવા પ્રમાણે, જમ્બુ અને કાશીરનાં લોકો રાહુલ ગાંધીનું સમર્થન નહીં કરે કેમ કોણેસ કાશીરની નોચા દેખાયા છે અને કાશીરનું અસલી નુકસાન કોણેસ કર્યું કુર્ચું છે. રાશિદાન કરેવા પ્રમાણે તો કલમ ૩૭૦ની નાખુદ એક રાજકીય યુદ્ધ હતું અને આ યુદ્ધ રાજકીય રીતે લડું હોઈએ પણ કોણેસ સહિતના પક્ષો સુપ્રોમ કોર્ટમાં ગયા જ્યાદી માટે સુપ્રોમ કોર્ટમાં જવાની જરૂર ન હતી. રાશિદ મોદીના વાણ્ણા કરવાને એમ પણ કર્યું કે, આસ્ક્રિટિક

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ કોન્ફરન્સ અને કોણેસનું ગંભેરની અપ્યવિન

ફટકારી રહ્યા છે ને ભાજપની તરફકારી રહ્યા છે. એન્જિનિયરના કાંદુવા પ્રમાણે, નેશનલ ક

મુંબઈ સમાચાર દ્વિતીય મહોત્સવની ઉજવણી નિમિત્તે

ગૃહે મુંબઈ નવરાત્રિ મહાસ્પદ્ધા

રમો ઝૂમો અને જુતો

૩ ઓક્ટોબરથી ૧૧ ઓક્ટોબર સુધી...

મુંબઈ સમાચારની મહાસ્પદ્ધા મુંબઈનાં મુખ્ય સેન્ટરોમાં યોજવામાં આવી છે, જેમાંથી રોજેરોજ અનેક કેટગરીમાં વિજેતાઓની પસંદગી કરવામાં આવશે.

વિજેતાઓનો ફાઇનલ રાઉન્ડ રમાડવામાં આવશે.

મહાસ્પદ્ધામાં પ્રોફેશનલ જગ્જની નિમણૂક કરવામાં આવી છે અને તેમના દ્વારા પસંદગી કરાયેલા વિજેતાઓને ટ્રોફી એનાયત કરવામાં આવશે.

મહાસ્પદ્ધામાં બન્ધપર ઈનામો:

- થાઈલેન્ડ ટ્રિપ (૧૦ કપલ),
- ભૂતાનની ટિકિટ - સ્ટે (૧૦ કપલ),
- ઓલ ઇન્ડિયા હોટેલ વાઉચર્સ,
- નિફ્કટ વાઉચર્સ તેમ જ ટ્રોફી વતા લાખોનાં રોકડ ઈનામો

આટલું જ નહૂંં, રોજેરોજ જે ખેલેયાઓ વિજેતા બનશે તેમનો ફિલો અને અહેવાલ મુંબઈ સમાચારમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવશે.

વરસાએ બુધવારે મુંબઈને ઘમરોળ્યા પછી ગુરુવારે અજબ શાંતિ જાળવીઃ
રેડ ઓલર્ટને પગલે અનેક લોકોએ ઘરબહાર નીકળવાનું ટાબ્યુંઃ જોકે
સરકારે રજા જાહેર કર્યા છતાં ઘણી શાળા-કોલેજો ખૂલ્યી રહીઃ મુંબઈના
રસ્તા નદીમાં ફેરવાયા, પણ જળાશયોમાં પાણીની આવક નહીંવત्

ଦୋଷାନ୍ତ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଥାଏଇ

વાહ રે, હવામાનખાતું!

વરસાદ જામ્યા પણી રેડ ઓલર્ટની જાહેરાત શું કામની ?

બુધવારના વરસાદની આગાહી બાબતે ફરી એક વાર
હવામાનખાતું ઊંઘતું જરપાયું હતું તો ગુરુવારની
આગાહીનો જાણે ફિયાસ્કો થયો હતો. હવામાનખાતા
દ્વારા બુધવાર માટે મુંબઈમાં ઓર્ઝન્ઝ એલાઈ જાહેર કરવામાં
આવ્યું હતું અને મુશળધાર વરસાદની કોઈ આગાહી
નહોતી. વળી, છેલ્લા કેટલાક દિવસથી વરસાદે પોરો
ખાધો હોવાથી મોટા ભાગના છત્રી વિના જ ધેરેથી
નીકળ્યા હતા. વ્યાવસાયિકો અને નોકરિયાતો પણ એ
પ્રકારની કોઈ તૈયારીમાં નહોતા. એકઅંક સાંજે વરસાદ
જામી ગયા પછી ૫.૩૦ વાગ્યાની આસપાસ વેદશાળાએ
રેડ એલાઈ જાહેર કર્યું હતું, પરંતુ ત્યાં સુધી ખાસ્સું મોંડું
થઈ ગયું હતું. અનેક સ્થળે શાળા-કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ
અટવાઈ ગયા હતા. ટ્રેનો બંધ પડતાં નોકરિયાતોની પણ
રઝાપણી થઈ હતી. અધ્યરામાં પૂર્ણ હવામાનખાતાએ
ગુરુવારે મુશળધારની વરસાદની આગાહી કરતાં અનેક
લોકો નોકરી, કામ-ધંધે ગયા નહોતા. શાળા-કોલેજો
બંધ રાખવામાં આવી હતી, પરંતુ ગુરુવારે વરસાદ જાણે
અલોપ થઈ ગયો હતો!

અંદેરીના મેનહોલમાં પડતાં જુવ ગુમાવનારે
મહિલાના મસ્ફોડેરી પતિનં હવે કોણ?

અંધેરીના
એમઆઈડીસી
વિસ્તારમાં
મેનહોલમાં મહિલા
પડી ગયાની
ઘટના પછી
બીએમસીએ
ઘટનાસ્થળને
બેસિકેડ કર્યો
હતો.
(અમય ખરાડ)

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
 સાદ વરચે નોકરી પરથી ઘરે જઈ રહેલી મહિલાએ ખુલ્લા
 જીવ ગુમાવ્યો હોવાની ઘટના અંદેરીના એમારાઈસીસી
 મુશ્કુલું પામેલી મહિલા નિઃસંતાન હતી અને પતિ માનસિક
 નોકરી કરીને ઘરનું ગુજરાન ચલાવતી હતી. અંદેરીમાં
 ચ્યાસ્ટરીય તપાસ માટે મુંબઈ મહાનગરપાલિકાએ ત્રણ
 હોઈ ત્રણ દિવસમાં અહવાલ સુપરત કરવાનો આંદેરી
 એમારાઈસી પોલીસના (જુઓ પાંચ ૪) ►►

અંધેરી-દહિસર મેટ્રોએ આકાશી આફ્તમાં **રંગ રાખ્યો**

બુધવારે મુશળધાર વરસાદને કારણે મધ્ય રેલવેમાં લોકલ ટ્રેનો અમુક સમય માટે પડી ગઈ હતી, જ્યારે રસ્તા પર ટ્રાફિકની ભારે સમસ્યા સરજઈ હતી, પણ આ બધાની ઓંબેરીથી દહિસરને કનેક્ટ કરતી મેટ્રો ટૂ-એ અને મેટ્રો-૭એ એક નવી જ સિદ્ધ પ્રાપ્ત હતી.

નકલ ટ્રાન્ઝનાના વાચયથી અન ટ્રાફિક જમ વચ્ચે લાકોન મદ્રાસા જવાનુ પસં કયુ હતું
વારે એક જ દિવસમાં મેટ્રો ટૂ-એ અને મેટ્રો-૭માં ૨,૮૭,૦૭૩ પ્રવાસીઓ અ
સ કર્યો હતો. ગુંડવલી અને અંધેરી પશ્ચિમથી બે વધારાની સર્વિસ ઓપરેટ કરવામાં આવ્ય
, જ્યારે મોનોરેલમાં પણ લોકોની ભીડને દ્યાનમાં રાખીને છ સર્વિસ વધારવામાં આવ્ય
, એમ મહામુંબઈ મેટ્રો ઓપરેશન્સ કોર્પોરેશન લિ. (એમએમઓસીએલ) તરફથી
વાયું હતું. ■

કપડાં ધોવાના કેમિકલને
ડીઝલ સમજુ લોકો ઘરે
લઈ જવા માંડયા

મુંબઈ-અમદાવાદ હાઇવે પર ટેનકર ઊંઘું વળ્યા પણી ટ્રાફિક જોખ

A close-up photograph of the front left corner of a vehicle. The vehicle has a dark-colored body and a white roof rack. A red circular light is mounted on the front fender. A white license plate is visible, though the text is illegible. The background is blurred green foliage.

મુંબઈ: મુંબઈ-અમદાવાદ નેશનલ હાઇવે પર વાહનયાલકોએ આ કેમ્પિકલ ડીજલ હોવાનું સમજ્ઞા પારે સવારે ૮.૩૦ કલાકે ચારોટી નજીક પોતાના વાહનમાં પણ ભરી લીધું હતું, પણ કલ લઇ જતું ટેન્કર પલટી થયું હતું. આ કેમ્પિકલ ડીજલ ન હોવાને કારણે આવ્યું વાહનો રંમાંથી મોટા પ્રમાણમાં હાઇડ્રોકાર્બન કેમ્પિકલ ઘણું નુકસાન થવાનું પણ કહેવાઈ રહ્યું છે.

યું હોવાને કારણો ભારે ટ્રાફિક જોમ થયો
 .
 નુજારાતથી મુંબઈ તરફ આવી રહેલા કેમિકલ
 રના પ્રાઇવેટ નિયંત્રણ ખોલ બેસતા આ
 સ્માત સર્જયો હતો. ટેન્કરમાં કપડા ઘોવા માટે
 તાં ઉત્પાદનો બનાવવા માટેનું સફેદ રંગનું
 એકાર્બન કેમિકલ હતું. આ કેમિકલની વાસ
 ન જેવી આવી રહી હતી તેથી લોકોએ કેમિકલ
 જવા માટે ભીડ કરી હતી. કેટલાક

કેમિકલ લાધ જતું ટેન્કર પલટી ખાઈ જતા અમૃત
 સમય માટે રસ્તાની બજે લાધન બંધ કરી દેવામ
 આવી હતી જેથી ભારે ટ્રાફિક જોમ પણ સર્જયો
 હતો. ત્યાર બાદ પોલોસ અને સંબંધિત
 અધિકારીઓની મદદથી ટ્રાફિક દૂર કરાયો હતો. ટેન્કરમાંથી કેમિકલ લીકીજ થવા લાયું હતું જે
 કારણો સવારે ૧૦ વાયાની આસપાસ ટ્રાફિક સર્જયો
 હતો. ટેન્કરને કેન દ્વારા દોરી જવાયું હતું, એમ એ
 અધિકારીએ જાપાયું હતું.

A black and white portrait of a middle-aged man with dark hair and a prominent mustache. He is wearing large-framed glasses and a light-colored shirt. The background is plain and light-colored.

મુખ્યમંત્રી ઉદ્ઘાતક જીથના રાજ્યસભા સાંચે
અદાલતે ૧૫ દિવસની કારાવાસની સજા
મેજિસ્ટ્રેટ(શિવડી) કોર્ટ રાઉટને સજા અને દંડ
જોકે સજા મહ્યાના કલાકોમાં જ સંજય રા
આયા હતા. મગનાવ મેટ્રોપોલિટન કોર્ટ આ
વિધાનસભાની ચૂંટણી પૂર્વે આવેલા અ
છે કે બાજપના નેતા તેમ જ ભૂતપૂર્વ સાં

હાજુ અલી દરગાહમાં બોમ
મુકાયાની ધમકી

મુંબઈ એરપોર્ટ પર શાહુદુખની જલક જોવા ફેન્સની ધક્કામુક્કી

મુંબઈ: બોલીવૂડના કિંગ ખાન શાહરૂખ ખાનની લોકચાહના ભારતમાં કોઈ પણ સેલિબ્રિટી કરતા વધુ છે, એમાં કોઈ બેમત ના હોઈ શકે. ફેન્સ શાહરૂખ ખાનની એક જલક મેળવવા માટે પડાપડી કરતા હોય છે. એવામાં આજે ગુરુવારે સવારે મુંબઈ એરપોર્ટ પર કંઇક આવાજ દશ્યો સર્જયા હતાં. વહેલી સવારે શાહરૂખ ખાન મુંબઈ એરપોર્ટ પહોંચ્યો ત્યારે ચાહુકોની ભૌડ બેકાબૂ થથ ગઈ હતી, સુરક્ષાકર્મીઓએ ભારે જહેમત બાદ સ્થિતિ સંભાળી હતી.

આહેવાલ મુજબ શાહરૂખ ખાન અખુ ધાખીમાં આયોજિત
આઈફા ઈવેન્ટ માટે રવાના થઈ રહ્યો હતો, એ સમરનો
વીડિયો અને તસવીરો સોશિયલ મીડિયા પર વાયરલ થછા
રહ્યા છે. શાહરૂખ ખાન કરક સુરક્ષા વચ્ચે એરપોર્ટમાં મવેસ્ટો
હતો. શાહરૂખ તેની કારમાંથી બદાર આવતા જ
સુરક્ષાકર્મીઓએ તેને ઘેરી લીધો હતો. સુરક્ષાકર્મીઓ ઘેરો
બનાવીને શાહરૂખને એરપોર્ટ અંદર લઈ જઈ રહ્યા હતોં,
એ દરમિયાન ચાહકોની ભીડ બેકાબૂ થઈ ગઈ હતી.

હતા. એક છાકરા અને એક માહલા તના તરફ દાડ્યા અને ધક્કો મારવા લાગ્યા. આ દરમિયાન શાહરૂખ પણ સંતુલન ગુમાવી બેઠો હતો. જોકે શાહરૂખે સ્વસ્થતા જાળવી રાખી હતી અને સુરક્ષિત રીતે એરપોર્ટ અંદર પહોંચ્યો હતો. ■

**‘માળખું મજબૂત નહોતું એટલે શિવાજી
મહારાજની પ્રતિભા તૂટી પડી હતી’**

તપાસ સભિતિના અહેવાલમાં તારતમ્ય

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના સિંધુરૂર્ના રાજકોટ કિલ્વામાં છત્રપતિ શિવાજી મહારાજની પ્રતિમા તૂટી પડવાનાં કારણો હેવે રૂપાં થઈ ગયાં છે. રાજ્ય સરકારે નિમેલી તપાસ સમિતિનો અદેવાલ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે.

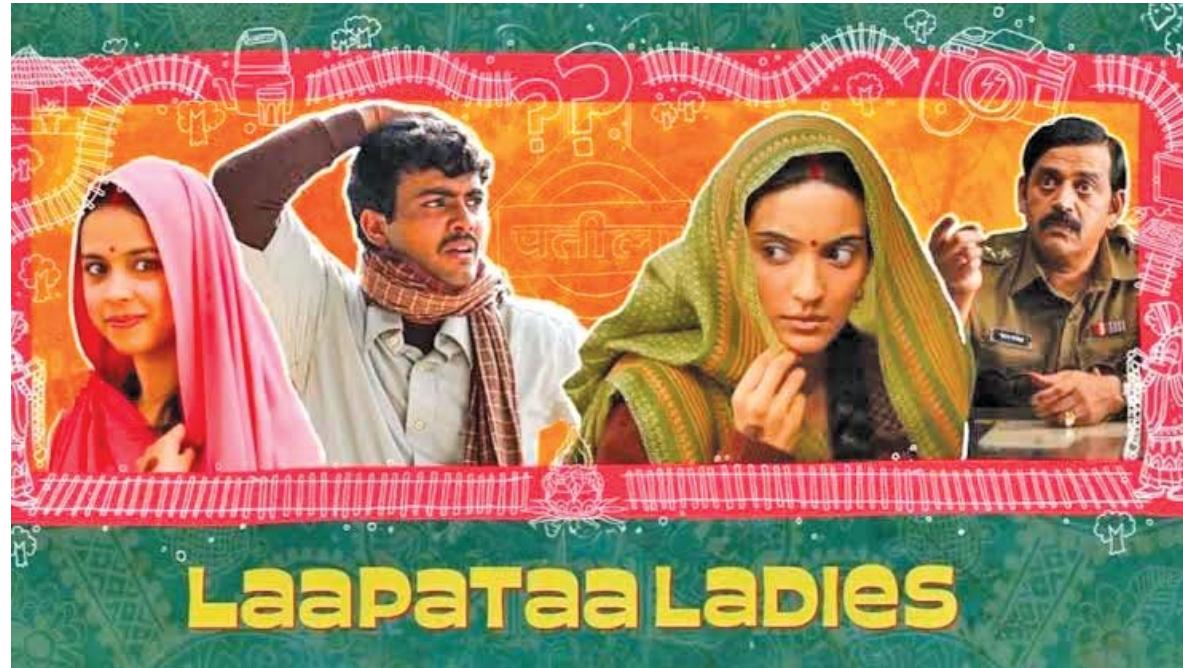
મૌટિની

કવર સ્ટોરી
હેમા શાસ્ત્રી

લાપતા લેડીઝ ફર્સ્ટ સાબિત થશે?

સુંદર મજાની ફિલ્મ, આમિર ખાન પ્રોડક્શન્સનો અનુભવ અને ખમતીધર
'જિયો સ્ટુડિଓઝ'ના પીઠબળનો નિવેણી સંગમ પ્રતિક્રિત 'ઓસ્કર'
જેવો પહેલો અવોર્ડ લાવી શકાશે?

'ઓસ્કર અવોર્ડ'ની 'બેસ્ટ ફોરેન લેન્ગેજ ફિલ્મ' કેટેગરી માટે રૂફ ફિલ્મભાંથી આમિર ખાન પ્રોડક્શન અને જિયો સ્ટુડિଓઝ'ની વરાણી થઈ ગઈ છે. 'એકેડેમી અવોર્ડ ઓક્સેપ્ટ' - ઓસ્કર એકોર્ડનું નામ પડતાં જ અનેક ચહેરા પર અણગમાના ભાવ સાથે ભલાં ઊંઘકાય. 'આપણને વિદે શી પ્રમાણપત્રની જરૂર શી છે?' જેવા હોકારા-પડકારા થાય. જોકે, આ જ લોકો કાળને સીમાનું કોઈ બંધન ન હોવું શેડીએ એવી દાલી પણ કરતા હોય છે. 'માન બોલીલું રહું છે, મારે હોલીવુડનાં કામ કરવું જ નથી.'

એવી દાલી સ્વીકારી એને આદર આપવો જોઈએ એની ના નહીં. પણ હોલીલું જઈ ઓસ્કર મેળવવા થનગતા ફિલ્મભેડર કે એકટર અથવા અન્ય કોઈને પરાયા પ્રમાણપત્રના હેવા છે એમ કહી ઉત્તરી પાંડવા પણ યોગ્ય નથી.

ઓસ્કર નોમિનેશન અને વિવાદને છ દાયક જુનો ધર જેવો સંબંધ છે. 'આ નહીં પેલી ફિલ્મ માંકલી જોશીતી અથવા 'કલાશુણા કનેશન કામ કરી ગયા' જેવી દાલીલો કોણેક્ટ કરવામાં આવેલી કિલ્મની પરંદગી માટીની ફોરમ ધરાવતી કિલ્મની પરંદગી અગાઉનું કેટલાંક ઉદાહરણ જેવી વાલિયાતો તો કોઈ રીતે નથી. હા, મતભેદ હોઈ રહે છે, અને તો તાયાર રહેવાના. હેવે નિર્ણય લેવાઈ ગયો છે ત્યારે 'લાપતા લેડીઝ'ને શુભેચ્છાઓ આપવી જોઈએ.

બીજી એક હીને આંખે વળાં એવી વાત એ છે કે જે રૂફ કિલ્મો જોઈ 'એફેનેફેની' દ્વારા નિર્ણય લેવાયો હતો એનાં અંત જે જ્ઞાન ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ ત્રણે ફિલ્મ મહિલાક્ષી હીટી: લાપતા લેડીઝ, All We Imagine as Light અને મલવાલમ ફિલ્મ Aattam. પેલી બેમાં મહિલા શશીકારણની વાત છે, જ્યારે મલવાલમ ફિલ્મમાં જીતીય અનુભવ અને 'જિયો સ્ટુડિଓઝ'નો પરંદગી રહેલી લાપતા લેડીઝ'ને વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ માટેના 'લાપતા લેડીઝ'ની હાજરી હોય એ માટે એરીયોટીનું જોઈ લગાવી પ્રયત્ન કરવા જોઈએ. આમિર ખાન પણ વાસે 'હાજર' વષણો અનુભવ છે અને 'જિયો' પણ તોંબિંગ આર્ટિસ્ટ રેકૉર્ડ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ ત્રણે ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ માટેના 'લાપતા લેડીઝ'ની હાજરી હોય એ માટે એરીયોટીનું જોઈ લગાવી પ્રયત્ન કરવા જોઈએ. એવા એવી દાલી સ્વીકારી એને આદર આપવો જોઈએ એની ના નહીં. પણ હોલીલું જઈ ઓસ્કર મેળવવા થનગતા ફિલ્મભેડર કે એકટર અથવા અન્ય કોઈને પરાયા પ્રમાણપત્રના હેવા છે એમ કહી ઉત્તરી પાંડવા પણ યોગ્ય નથી.

પણ કરવામાં આવી છે.

બીજી તરફ 'લાપતા લેડીઝ'ની પરંદગી પરફરેક્ટ છે એવું કરેનારાઓ સુધ્યાં છે. બેસ્ટ ફોરેન ફિલ્મની કેટેગરી માટે દિરાણ રાય ડિજની સંગમ મજાની જેવી દાલીલો કોણેક્ટ કરવામાં આવેલી માટીની ફોરમ ધરાવતી કિલ્મની પરંદગી અગાઉનું માટીની ફોરમ ધરાવતી કિલ્મની પરંદગી અગાઉનું કેટલાંક ઉદાહરણ જેવી વાલિયાતો તો કોઈ રીતે નથી. હા, મતભેદ હોઈ રહે છે, અને તો તાયાર રહેવાના. હેવે નિર્ણય લેવાઈ ગયો છે ત્યારે 'લાપતા લેડીઝ'ને શુભેચ્છાઓ આપવી જોઈએ.

બીજી એક હીને આંખે વળાં એવી વાત એ છે કે જે રૂફ કિલ્મો જોઈ 'એફેનેફેની' દ્વારા નિર્ણય લેવાયો હતો એનાં અંત જે જ્ઞાન ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ ત્રણે ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ માટેના 'લાપતા લેડીઝ'ની હાજરી હોય એ માટે એરીયોટીનું જોઈ લગાવી પ્રયત્ન કરવા જોઈએ. બીજી એક હીને આંખે વળાં એવી વાત એ છે કે જે રૂફ કિલ્મો જોઈ 'એફેનેફેની' દ્વારા નિર્ણય લેવાયો હતો એનાં અંત જે જ્ઞાન ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ ત્રણે ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ માટેના 'લાપતા લેડીઝ'ની હાજરી હોય એ માટે એરીયોટીનું જોઈ લગાવી પ્રયત્ન કરવા જોઈએ. આમિર ખાન પણ વાસે 'હાજર' વષણો અનુભવ છે અને 'જિયો' પણ તોંબિંગ આર્ટિસ્ટ રેકૉર્ડ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ ત્રણે ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ માટેના 'લાપતા લેડીઝ'ની હાજરી હોય એ માટે એરીયોટીનું જોઈ લગાવી પ્રયત્ન કરવા જોઈએ. એવા એવી દાલી સ્વીકારી એને આદર આપવો જોઈએ એની ના નહીં. પણ હોલીલું જઈ ઓસ્કર મેળવવા થનગતા ફિલ્મભેડર કે એકટર અથવા અન્ય કોઈને પરાયા પ્રમાણપત્રના હેવા છે એમ કહી ઉત્તરી પાંડવા પણ યોગ્ય નથી.

ખાસી વીચી છે અને હુશે.

(ગુજરાતીઓને ગવ થાય એવી એક આડ પણ અગાઉની વાત : આ ફિલ્મની પરકથા તથા સંવાદ આશીરોનું નાચ તથા ટીવી ચિન્નિયાનોં લેખિકા સેન્ટેન્સ દેસાઈન છે !)

ફિલ્મમાં અગાઉનું માટીની ફોરમ ધરાવતી કિલ્મની પરંદગી અગાઉનું એક ટીવી ચિન્નિયાની વાલિયાતો તો કોઈ રીતે નથી. હા, મતભેદ હોઈ રહે છે, અને તો તાયાર રહેવાના. હેવે નિર્ણય લેવાઈ ગયો છે ત્યારે 'લાપતા લેડીઝ'ની હાજરી હોય એ માટે એરીયોટીનું જોઈ લગાવી પ્રયત્ન કરવા જોઈએ.

બીજી એક હીને આંખે વળાં એવી વાત એ છે કે જે રૂફ કિલ્મો જોઈ 'એફેનેફેની' દ્વારા નિર્ણય લેવાયો હતો એનાં અંત જે જ્ઞાન ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ ત્રણે ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ માટેના 'લાપતા લેડીઝ'ની હાજરી હોય એ માટે એરીયોટીનું જોઈ લગાવી પ્રયત્ન કરવા જોઈએ. આમિર ખાન પણ વાસે 'હાજર' વષણો અનુભવ છે અને 'જિયો' પણ તોંબિંગ આર્ટિસ્ટ રેકૉર્ડ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ ત્રણે ફિલ્મ વિશે વિસ્તારપૂર્ક ચર્ચા થઈ એ માટેના 'લાપતા લેડીઝ'ની હાજરી હોય એ માટે એરીયોટીનું જોઈ લગાવી પ્રયત્ન કરવા જોઈએ. એવા એવી દાલી સ્વીકારી એને આદર આપવો જોઈએ એની ના નહીં. પણ હોલીલું જઈ ઓસ્કર મેળવવા થનગતા ફિલ્મભેડર કે એકટર અથવા અન્ય કોઈને પરાયા પ્રમાણપત્રના હેવા છે એમ કહી ઉત્તરી પાંડવા પણ યોગ્ય નથી.

ખાસી વીચી છે અને હુશે.

(ગુજરાતીઓને ગવ થાય એવી એક આડ પણ અગાઉની વાત : આ ફિલ્મની પરકથા તથા સંવાદ આશીરોનું નાચ તથા ટીવી ચિન્નિયાનોં લેખિકા સેન્ટેન્સ દેસાઈન છે !)

ફિલ્મમાં અગાઉનું માટીની ફોરમ ધરાવતી કિલ્મની પરંદગી અગાઉનું એક ટીવી ચિન્નિયાની વાલિયાતો તો કોઈ રીતે નથી. હા, મતભેદ હોઈ રહે છે, અને તો

હેણી શાસ્ત્રી

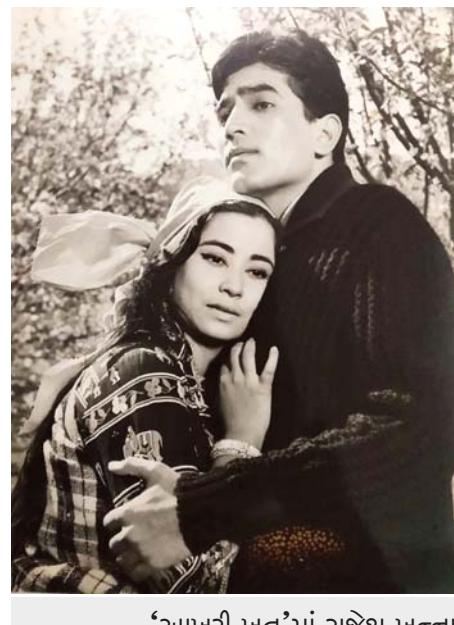
ઇન્દ્રેશ બોક

રાજેશ ખણનાની પહેલી ફિલ્મ પણ ઓસ્કરમાં ગઈ હતી!

અત્યાર સુધીમાં ઓસ્કરના 'બેસ્ટ ઈન્ટરનેશનલ ફીચર ફિલ્મ' વિભાગમાં મોકલવામાં આવેલી પદ ભારતીય ફિલ્મોમાંથી ફક્ત ૩ નોમિનેટ થઈ છે.

૧૯૨૭ - ૨૮માં રિલીઝ થયેલી ફિલ્મોને નવાજવા ૧૮૨૮માં પ્રથમ એક્ટેમી અવાર્ડ્સ (પ્રયત્નિત નામ ગોસ્કર એવોર્ડ્સ)નું આયોજન થયું ત્યારે 'શૈરેન લેંગેજ ફિલ્મ' - વિદેશી ભાષામાં બનેલી ફિલ્મને સંમાળવા માટે વિશેષ વ્યવસ્થા નહોંતી. ૧૯૪૭થી ૧૯૫૫ પણ દરમિયાન યુદ્ધસંભેદોમાં રિલીઝ કરવામાં આવી હોય એવી વિદેશી ફિલ્મને સ્પેશિયલ/અનેરસી એવોર્ડ આપવામાં આવતા હતા. ૧૯૫૬થી દર વર્ષે અંગેજ સિલાયામાં બનેલી ફિલ્મને 'બેસ્ટ ફિલેન લેંગેજ ફિલ્મ એવોર્ડ' એનાયત કરવાની પ્રથા શરૂ કરવામાં આવી હતી. સૌપ્રથમ એવોર્ડ જરૂર ફિલ્મ The Captain from Kopenick ને મળ્યો હતો. આપણી પ્રથમ એન્ટ્રી હતી મેટ્બુલ્બ ખાના 'મધ્યર ઈન્દ્રિય' (૧૯૫૭). ફિલ્મ નોમિનેટ સુધીં થઈ હતી, પણ માત્ર એક વેટના તકાવતથી ઇટાલિયન ફિલ્મમેકર ફિલ્મિકો ફેલિનીની Nights of Cabiria સામે પાછળ પડી ગઈ હતી. જોકે, મેટ્બુલ્બ ખાન જેમને ફિલ્મ મેડિંગમાં ગુરુ માનતા હતા એ અમેરિકન ફિલ્મમેકર સેસિલ બી ડિમેલ (Samson and Delilah, The Ten Commandments)ને 'મધ્યર ઈન્દ્રિય' પેલું પસંદ પડી હતી એને મેટ્બુલ્બ ખાન મોટો શિરપાવ માનતા હતા.

૧૯૫૭થી ૨૦૨૩ સુધીમાં ભારતે ઉપ હિન્દી, ૧૦ તમિણ, ૪ મલયાલમ, ૩ મરાઠી, ગુજરાતી અને બંગાળી પ્રત્યેક બે બે અને આસમી અને તલુવ્યુ એક એક ફિલ્મ સહિત પણ ફિલ્મ કરેન લેંગેજ કેટેગરીમાં સુધીમાં મોકલી હૈ. આમાંથી માત્ર તુફાન (મધ્યર ઈન્દ્રિય, સલામ બોખે અને લગાન) નોમિનેટ થઈ હૈ. બાદની તોઈ ફિલ્મોને ગજ નથી વાયો. નોમિનેટ થયેલી ફિલ્મ હિન્દી હૈ. મુખ્યત્વે બંગાળી ફિલ્મો બનાવી આંતરરાષ્ટ્રીય સત્તે ખ્યાતિ મેળવનારા સત્ત્ય હિન્દુસ્થિત રાશ ફિલ્મ મોકલવામાં આવી હતી. ક્રમાંશી રાજેશ ખણન એક રાખેશ ખણન એવા અભિનેતા હૈ, જેમની સાત ફિલ્મ મોકલવામાં આવી હતી. બેસ્ટ ફોરેન પણ રિલીઝ ફિલ્મોના 'આખરી ખત' વિશિષ્ટ ઉદાહરણ એટલા માટે ગજાય છે કે રાખેશ ખણન હજુ નોચેસચે હતો એને એને સુપરસ્ટારનું સપનું પણ નહીંનું આવતું એદિવસોમાં એની આ ફિલ્મ અસ્કરમાં મોકલવામાં આવી હતી. ચેતન આનંદ હિન્દુસ્થિત 'આખરી ખત'ની રિલીઝ હતી. પણ રિલીઝ

'આખરી ખત'માં રાખેશ ખણન અને ઇંજ્રાટી મુખરજી અને 'હે રામ'માં કમલ હસણ માનતા હતા.

'આખરી ખત'માં રાખેશ ખણન અને ઇંજ્રાટી મુખરજી અને 'હે રામ'માં કમલ હસણ માનતા હતા.

થયેલી પ્રથમ ફિલ્મ હતી ચેતન આનંદ હિન્દુસ્થિત 'આખરી ખત' (દિસેમ્બર ૧૯૬૬). 'રાશ' મે, ૧૯૬૭માં રિલીઝ થઈ હતી. * દેવ આનંદ - વિજય આનંદના જ્યેષ બંધુ ચેતન આનંદની આ ફિલ્મની કથા સંવેદનશીલ હતી. સંવર્ષ કરતો શિલ્પકાર ગોવિંદ (રાખેશ ખણન) અને ગામાની બોણી ચુંબતી લાણે (ઠિન્સ્ટ્રી મુખરજી) વચ્ચે પાંગરેલા પ્રેમનું પ્રતીક હંદી (બાળ કલાકાર બંદી બલદ) વચ્ચે આકાર લેતી કથામાં માતૃપ્રેમ ચંપતા એક નિષ્ઠો બાળકની સંબેદનીન શહેરના કેવી હુંત થાય છે એનું હદ્યસર્પણું નિરૂપણ ફિલ્મમાં જોવા મળે છે. 'આખરી ખત'ની રિમેક તમિણ, તેલુગુ અને તુર્કી ભાષામાં બની હતી. * ચેતન આનંદ દોઢ વર્ષના બાળકને કેમરા સામે જોણો કરી શુટિંગ કરવાને બદલે એને રમતો મૂકી નેસર્ચિંક હુલાભાવ, વર્તનનું શુટિંગ કર્યું હતું. પરિણામે પડા પર બંદી માટે વલાલ અને અનુકૂળા પણ આગે હતી. ફિલ્મ બોક્સ ઓફિસ પર નિષ્ઠળ નીવરી હતી. મજાની વાત તો એ છે કે ત્યારે કોઈને કલયાના પણ નાશીની કરી કે સીધો સાંદો કીર્તિ નાશીની (આખરીના - ૧૯૬૬) તો સિનેમેભીઓના દિલ પર રાજ કરતો હતી. એને પ્રતીક વર્ષમાં આખરી ખત'ની રિમેક વાયો. જો શબ્દ પણ એટલા જીવણી હોય ત્યારે આ ગીત એ પેંકિતમાં બિનાની હિન્દી હોય છે. * બીજું ખૂપિન્ડર ગાયાંનું અને પડા પર પણ ગિટાર વગાડનો ખૂપિન્ડર જન્યુન્ડર પેડ છે એ રોજ જવાં જવાં, રાત મેહરાના. ગીતની શરૂઆત નિયરાના આહલાદક સૂર્યાંથી થાય છે. ખૂપિન્ડર એ કુશાંગ ગિટારિસ્ટ હતા અને આ ગીતના રેકોર્ડિંગમાં ગિટાર અમારો જીવાંજું હતું. * જોકે, 'આખરી ખત' શોર્ટલિસ્ટ થઈ, પણ અંતિમ તબક્કા માટે નોમિનેટ થયામાં નિષ્ઠળ રણી હતી. ૧૯૬૭માં બેસ્ટ ફોરેન અન્ટ્સર એક્સ્કર એવોર્ડ ફિલ્મ રોમનિક દ્રામા ફિલ્મ 'A man and a woman' ને મળ્યો હતો. પણીના અભસાન પછી એકલયાંનું જીવન જીવાં પરતા અને પ્રતીના મૂલ્યાંનું પછી બાળકની બોણીંગ સૂર્યાંનું થાય છે એને લાલ સ્ટોરી આકાર લે છે. આ ફિલ્મનું ૧૯૬૬માં કાન ફિલ્મ ફિસ્ટલાંમાં પણ એવોર્ડ મળ્યો હતો.

* ઘણી વાર એકટર દ્વારા સાઈન કરવામાં આવેલી ફિલ્મ અને રિલીઝ થયેલી પણેલી ફિલ્મ વાયાન નથી હોની. ઠિન્સ્ટ્રી ફિલ્મઉંગોળા પ્રથમ સુપરસ્ટારનું બિલ્ડ મેળવનારા રાખેશ ખણાને સાઈન કરેલી પહેલી ફિલ્મ હતી. રચિન્ડ્ર દે હિન્દુસ્થિત 'રાશ' (દિસેમ્બર ૧૯૮૧), પણ રિલીઝ

* ફિલ્મના ગીતકાર હતા સંશક્ત સર્જિક કેફી આખરી

મહેશ નાણાવટી

અમૃક ફિલ્મી ગાયન શી રીતે બન્યાં એની કહાણીઓ પણ કેવી મજાદાર હોય છે એ જોડીઓ, એક્સે...
'બોલી'ના એક ગીતની પાછળ સ્ટોરી એવી છે કે હજુ રાજ કપૂરે આ ફિલ્મની

વાતચીત કરતો હોય એવા અંદાજમાં ગીત બનવા માંડજું. આ ગીતમાં બધી સારી સાંભળી માટે શરીરની માસ્ટરી તથા આવે છે કે સાવ માસુલી વાતચીત વાગે એવા શબ્દો હોવા છતાં ગીતના બને અત્યરાના શબ્દો એક જ મિટરમાં (તર્જમા) કીટ થાય છે. આ ગીત પછી આપણને રાખેશ ખણાના આશા પારેખની ફિલ્મ: 'આન મિલો સજના'માં જોવાં - સાંભળાં

શંકર જયાંકિશન અને શૈલેન્ડ્રાની એક એક્સ્પોર્ટ પણ એવો છે. વાત એમ બની કે શૈલેન્ડ્ર કોઈ કારણસર શંકર-જયાંકિશનની રીસાઈન ગયા હતા. (એમની ગેરાન્સારીની રીસાઈન એક્સ્પોર્ટ વાતતે કારણીએ કોઈની વિન્દું નથી હોય છે.) શૈલેન્ડ્ર બનું ગુસ્સામાં છે એવી ખાલી ખાલી વાતની પરિણામી બનું હોય છે. એને પ્રતીક વર્ષમાં આખરી ખત'ની રિમેક વાયો. જો શબ્દ પણ એવા અંદાજમાં હોય ત્યારે આ ગીત એ પે

